

**Česká školní inspekce
Pražský inspektorát
Arabská 683, 160 66 Praha 6**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIA-856/24-A
Sp. zn. ČŠIA-S-166/24-A

Název	Obchodní akademie Vinohradská
Sídlo	Vinohradská 38/1971, 120 00 Praha 2
E-mail	info@oavin.cz
IČO	61 386 774
Identifikátor	600 004 775
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	RNDr. Milan Macek, CSc.
Zřizovatel	Hlavní město Praha
Místo inspekční činnosti	Vinohradská 38/1971, Praha 2
Inspekční činnost na místě	8. 3. 2024 – 13. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Právnícká osoba Obchodní akademie Vinohradská, Praha 2, Vinohradská 38 (dále také „škola“ nebo „instituce“) poskytuje vzdělávání zakončené maturitní zkouškou v oboru vzdělání Obchodní akademie se zaměřením na Ekonomiku a podnikání v Evropské unii a Cestovní ruch a v oboru vzdělání Ekonomické lyceum.

Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 vzrostla naplněnost instituce na 71 %. K termínu inspekce se ve škole vzdělávalo 516 žáků v 19 třídách. Střední odborná škola je fakultní školou Vysoké školy ekonomické a spolupracuje s řadou sociálních partnerů. Vedení školy významně podporuje odborné i jazykové vzdělávání žáků a jejich zapojení do nejrůznějších vzdělávacích projektů. Instituce dlouhodobě pořádá regionální veletrh fiktivních firem středních škol.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) působí ve funkci od roku 2004, v řídicí práci vychází z dlouholeté tradice školy a svých pedagogických zkušeností. Nastavená koncepce rozvoje školy zohledňuje koncepční záměry zřizovatele a vytváří předpoklady pro naplňování školních vzdělávacích programů. Aktualizované priority a cíle vycházejí z výsledků vlastní analýzy školy, reagují na aktuální celospolečenskou situaci a reflektují potřeby žáků i pedagogů. Prioritou je cílené propojování teoretického a praktického vyučování. Ředitel má dobrý přehled o fungování celé instituce, ke všem aktérům vzdělávání uplatňuje důsledný přístup.

Realizovaný způsob řízení odpovídá velikosti a podmínkám školy. Účelné přerozdělení kompetencí na dva zástupce ředitele a další pedagogické pracovníky zajišťuje plynulé fungování instituce. Učitelům jsou vytvořeny podmínky pro participaci na fungování školy v rámci činnosti předmětových komisí a prostřednictvím jednání pedagogické rady. Elektronický informační systém školy přispívá k účinnému přenosu informací mezi všemi aktéry vzdělávání, zároveň slouží jako databáze elektronických výukových materiálů. Efektivnímu sdílení informací napomáhá rovněž nastavený systém pravidelných porad. Pedagogové spolupracují v rámci předmětových komisí, vyučovaných oborů či při realizaci vzdělávání formou rozvíjejících aktivit.

Nastavené kontrolní mechanismy umožňují objektivní hodnocení úrovně vzdělávání a práce pedagogických pracovníků. Hospitační činnost je realizována vedením školy, její účinnost je podporována rovněž účastí předsedů předmětových komisí a zahrnuje i vzájemné hospitace jednotlivých učitelů. Oblast řízení a evaluace kvality pedagogického procesu však v některých aspektech vyžaduje zlepšení. Zjištění z hospitací, v nichž často schází vhodná doporučení pro zlepšení pedagogické práce, jsou projednávána převážně formou individuální zpětné vazby k práci učitele. Pro zefektivnění vzdělávacích strategií na úrovni školy není v dostatečné míře využito systematické sdílení poznatků z hospitační činnosti např. v rámci pedagogické rady a jejich cílené využívání k eliminaci některých nedostatků nebo k ověření posunu úrovně pedagogické práce např. prostřednictvím následných hospitací.

Personální podmínky umožňují naplňování školních vzdělávacích programů. Výchovně vzdělávací činnost zajišťuje kvalifikovaný sbor 53 pedagogických pracovníků. Ve sboru převládají vyučující s delší pedagogickou praxí. Odborný růst pedagogů je podporován v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, které vychází z potřeb školy a preference některých vyučujících. Z hospitační činnosti inspekčního týmu je zřejmé, že se ne vždy daří získané poznatky uplatňovat ve výuce. Začínajícím učitelům je poskytována podpora uvádějících učitelů, vedoucích příslušných metodických orgánů i členů vedení školy.

Ke kvalitnímu naplňování profilu absolventa přispívá úzká spolupráce instituce s četnými sociálními partnery, která zajišťuje nezbytnou vazbu teoretického odborného vzdělávání na praxi. Vedení školy podporuje sounáležitost žáků se školou, jejich aktivní činnost se odráží

nj. při organizaci tradičních akcí i v zapojení do života školy prostřednictvím žákovské rady (starostové tříd). Důležitými partnery instituce jsou vedle zřizovatele rovněž zákonní zástupci žáků, kteří se do života školy zapojují prostřednictvím spolku Sdružení rodičů Obchodní akademie Vinohradská. Spolupráce se školami v České republice a účast v mezinárodních projektech umožňuje výměnu názorů i sdílení zkušeností a přispívá k rozvoji jazykových kompetencí žáků.

Vícezdrojovým financováním a uvážlivým nakládáním se získanými prostředky se řediteli daří zajistit plynulý chod školy, naplňovat školní vzdělávací programy a kultivovat školní prostředí. Od poslední inspekční činnosti došlo ke zlepšení materiálních podmínek. Škola má odpovídající zázemí kmenových i odborných učeben. K ochraně žáků a majetku před vnějším nebezpečím přispívá elektronický docházkový systém a recepce u vchodu do budovy. Stravování pro žáky střední odborné školy je zajištěno v jídelně nedaleké základní školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchovně vzdělávací proces je pozitivně ovlivňován promyšlenou organizací vzdělávání i dostatečnou nabídkou volitelných předmětů a seminářů zohledňujících individuální zájmy a studijní zaměření žáků.

Větší část hospitovaných hodin probíhala v dobré pracovní atmosféře, učitelé uplatňovali k žákům partnerský přístup. Žáci dodržovali nastavená pravidla práce a komunikace s vyučujícími a respektovali stanovené postupy práce. Hodiny měly promyšlenou strukturu s jasně stanovením cíle a tématu a byly organizačně dobře připraveny. Požadavky na žáky byly přiměřené, nové učivo bylo podáváno srozumitelně a v logických souvislostech. Společným znakem všeobecně vzdělávacích předmětů byla pevná struktura vyučovací hodiny s důrazem na výkladovou část, případně na procvičování a upevňování znalostí a vědomostí žáků. Kvalita výuky byla výrazněji ovlivněna přístupem učitelů i mírou jejich pedagogických zkušeností, což se promítalo v různé úrovni metodické a didaktické propracovanosti vyučovacích hodin. Převládala frontální forma výuky doplněná samostatnou prací žáků, případně řízeným rozhovorem. Jen v menší části hodin vytvořili vyučující dostatečný prostor ke vzájemné interakci žáků zařazením skupinové práce či práce ve dvojicích. Předávání hotových poznatků v kombinaci s méně pestrými metodami a formami výuky v části hodin vedlo k nerovnoměrnému zapojení žáků do výuky a k jejich menší spoluúčasti na vzdělávání.

Efektivitu vzdělávání v části hospitované výuky snižovaly některé méně účinné didaktické postupy a dílčí metodické nedostatky. V části vyučovacích předmětů scházela efektivní práce s učebnicí, s odborným textem a různými informačními zdroji, která by podporovala samostatnost žáků a rozvoj jejich kritického myšlení (vyhledávání klíčových slov, ověřování reálií, vyhodnocování údajů, argumentace). Jen v menší míře byli žáci vedeni k nalezení příčinných souvislostí a jejich interpretaci. Obsahová či časová diferenciací učiva, která by zvýšila účinnost vzdělávání pro žáky s rozdílnými studijními předpoklady, včetně žáků nadaných či žáků se zvýšeným zájmem o vyučovaný předmět, byla využita v menší míře. Učitelé si zároveň ne vždy ověřovali, zda a na jaké úrovni žáci zvládli obsah aktuálně probíraného učiva. Ne vždy efektivní práce s časem vedla k tomu, že nebyl dostatečně využíván didaktický závěr vyučovacích hodin a nezbyl tak prostor pro shrnutí probraného učiva či zhodnocení práce žáků. V hodinách byli žáci jen ojediněle vedeni k sebereflexi nebo objektivnímu posouzení výkonu spolužáků, např. vzájemné hodnocení podle předem daných

kritérií. V některých hodinách nebyl vytvořen dostatečný prostor pro souvislejší mluvený projev žáků, projevila se také nižší míra jazykové kultury ve vyučování.

Kvalita výuky odborných předmětů byla výrazně ovlivněna mírou pedagogických zkušeností jednotlivých učitelů, případně jejich zaujetím pro vyučovací předmět. V odborném vzdělávání byla efektivně a cíleně propojována teoretická výuka s praktickým využitím získávaných znalostí a dovedností, žákům tak bylo umožněno lépe chápat probírané učivo v souvislostech. Zvolené vzdělávací strategie ne vždy korespondovaly s charakterem probíraného učiva a stanoveným vzdělávacím cílem. Ve značné části odborného vzdělávání sice učitelé pravidelně aktualizovali probírané učivo, ale velmi málo podporovali názornost výuky účelným využitím didaktické techniky. Žáci byli důsledně vedeni k používání správné terminologie, logickému uvažování a chápání zákonitostí probíraných jevů.

Všestranný rozvoj osobnosti žáka je podporován aktivitami navazujícími na školní vzdělávací programy, odborné přednášky a exkurze, projekty včetně organizování veletrhu fiktivních firem, který žákům umožňuje aplikovat nabyté teoretické poznatky v praxi, charitativní akce aj. Znalost cizích jazyků a komunikační dovednosti si žáci prohlubují při zahraničních projektech či tradičních školních akcích.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání žáků ovlivňuje zájem uchazečů o nabízené obory vzdělání. Ke studiu ve střední škole jsou přijímáni uchazeči na základě jednotné přijímací zkoušky a podle úspěšnosti v předchozím vzdělávání.

Skupinové i individuální výsledky jsou projednávány na jednáních pedagogické rady a částečně i v rámci metodických orgánů. Ke zjišťování dosažené úrovně osvojených vědomostí a dovedností žáků a k ověřování míry zvládnutí očekávaných výstupů školních vzdělávacích programů používá škola standardní nástroje, např. různé formy písemného a ústního zkoušení či výsledky interního testování. Nezávislou zpětnou vazbu o úrovni vědomostí žáků představuje i externí hodnocení, do něhož se škola příležitostně zapojuje. Z výstupů výběrového zjišťování ČŠI vyplývá, že v oblasti moderních dějin dosáhli žáci školy ve školním roce 2022/2023 výborných výsledků, ve čtenářské gramotnosti průměrných výsledků. Pozitivním zjištěním je narůstající podíl žáků s uzavřenou klasifikací k 30. 6. (ve sledovaném období nárůst z 81 % na 93 %). Výsledky žáků s potřebou podpůrných opatření a žáků s odlišným mateřským jazykem byly srovnatelné s výsledky intaktních žáků. Výraznější míra jazykové bariéry žáků s odlišným mateřským jazykem nebyla ve vyučování zaznamenána. Snížené známky z chování se vyskytují pouze ojediněle. Vykázaná absence odpovídá druhu školy, počet neomluvených hodin byl zanedbatelný.

Významným ukazatelem kvalitativního rozvoje žáků je jejich úspěšnost u maturitních zkoušek. Výsledky žáků školy byly ovlivněny složením tříd, počtem žáků konajících zkoušku i jejich studijními předpoklady. Z podrobnější analýzy výsledků vyplývá, že ve sledovaném období dosahovali žáci školy nejlepších výsledků v cizím jazyce, naopak v matematice dosahovali žáci obou oborů horších výsledků než průměr dané skupiny oborů v celorepublikovém srovnání. Nejméně úspěšní byli žáci v didaktických testech z matematiky.

Škola se zapojuje do národních i mezinárodních projektových aktivit, podporuje účast žáků v odborných soutěžích a přehlídkách, kde je kladen důraz na kombinaci teoretických znalostí

a praktických dovedností. Významný úspěch na národní úrovni zaznamenali žáci školy v účetnické soutěži „Zaúčtuj to“.

Poskytování poradenských služeb je založeno především na úzké osobní spolupráci členů školního poradenského pracoviště (výchovná poradkyně a metodička prevence) s vedením školy, třídními učiteli, ostatními pedagogy i zákonnými zástupci. Pracoviště zajišťuje standardní služby v oblasti podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a odlišným mateřským jazykem a prevence rizikového chování žáků nebo diagnostických činností. Kariérové poradenství je cíleně věnováno dalšímu profesnímu či studijnímu směřování žáků. Škola průběžně identifikuje individuální vzdělávací potřeby žáků, kterým je nabízena podpora, např. formou konzultací. Účinnost poskytované podpory je pravidelně vyhodnocována.

Školní preventivní strategie reflektuje potřeby instituce. Problematika rizikového chování je vhodně zařazena do výuky i mimoškolních aktivit, škola pořádá besedy, semináře, spolupracuje s externími organizacemi. Preventivní program se zaměřuje na podporu bezpečného chování, zdravého životního stylu žáků a pozitivních mezilidských vztahů. Důraz je kladen na snížení absence ve vyučování. Pedagogové průběžně sledují situaci v třídních kolektivech, v případě výskytu vztahových problémů či rizikového chování následuje vhodná intervence. Nastavené preventivní mechanismy jsou funkční, umožňují včas odhalovat a zachycovat různé formy rizikového chování a přispívají k eliminaci rizikového chování žáků. Ojedinelé závažné porušení školního řádu je řešeno jednáním s rodiči a v souladu s určenými pravidly, např. hodnocení sníženým stupněm z chování. Méně je využíván motivační efekt kladných výchovných opatření, převažují udělená kázeňská opatření.

Závěry

Vývoj školy

Od poslední inspekční činnosti v roce 2017 vzrostla naplněnost školy, zvýšil se počet žáků. Vedení školy kontinuálně zlepšuje materiálně technické vybavení pro výuku.

Silné stránky

- soustavné naplňování konceptu profesního rozvoje žáků prostřednictvím aplikace získaných teoretických znalostí formou založení a provozu fiktivních firem (1.1)
- soustavné naplňování konceptu profesního rozvoje žáků prostřednictvím aplikace získaných teoretických znalostí formou založení a provozu fiktivních firem (5.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- nižší efektivita kontroly kvality vzdělávání a zpětnovazebních mechanismů projevující se v rozdílné úrovni kvality výuky (2.1)
- méně časté zařazování práce s různými informačními zdroji včetně jejich samostatného kritického vyhodnocování žáky ve výuce (4.2)
- menší míra obsahové a časové diferenciací výuky vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků a nižší míra zapojení žáků do evaluačních aktivit při závěrečném shrnutí a využívání vzájemného kritériálního hodnocení (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- metodicky podporovat učitele, zaměřit hospitační činnost na sledování pokroku jejich pedagogické práce a následnou kontrolu
- ve výuce více podporovat vzdělávací postupy zaměřené na samostatné vyhledávání informací, kritické myšlení
- ve větší míře zařazovat diferencované zadávání úkolů vzhledem k rozdílným vzdělávacím potřebám žáků, využívat zpětnovazební nástroje během výuky, zařazovat hodnocení žáků podle předem známých kritérií
- lépe dodržovat strukturu vyučovací hodiny a její efektivní časové a organizační rozvržení, efektivněji pracovat se závěry vyučovacích hodin, důsledně ověřovat splnění stanoveného vzdělávacího cíle
- vykonávat důslednou kontrolu účinnosti přijatých opatření ve vztahu ke kvalitě výchovně vzdělávacího procesu a úspěšnosti žáků u maturitní zkoušky
- častěji zařazovat aktivizační metody a formy výuky podporující spoluúčast žáků na výchovně vzdělávacím procesu

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace Obchodní akademie Vinohradská, Praha 2, Vinohradská 1971/38 ze dne 15. 11. 1990, včetně dodatků
2. Jmenovací dekret ředitele příspěvkové organizace Obchodní akademie Vinohradská, Praha 2, Vinohradská 38 ze dne 29. 6. 2004, včetně potvrzení ve funkci ze dne 26. 3. 2018
3. Školní vzdělávací programy oborů vzdělání 78-42-M/02 Ekonomické lyceum, 63-41-M/02 Obchodní akademie se zaměřením Ekonomika a podnikání v Evropské unii a Cestovní ruch, účinné k datu inspekce
4. Výroční zpráva Obchodní akademie Vinohradská za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
5. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2022/2023 a 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
6. Třídní knihy ve školním roce 2023/2024 vedené k termínu inspekční činnosti

7. Rozvrh vyučovacích hodin platný ve školním roce 2023/2024 k termínu inspekční činnosti
8. Portfolio výchovného poradce a metodika prevence vedené k termínu inspekční činnosti
9. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vedená k termínu inspekční činnosti, vybraný vzorek
10. Přehled zdrojů finančních prostředků a jejich použití ve školních letech 2022/2023 a 2023/2024

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. et Bc. Lenka Rose, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu
Ing. Zuzana Bejrová, školní inspektorka
PhDr. Bc. Tibor Slažanský, školní inspektor
Bc. Šárka Snížková, kontrolní pracovnice

8. 4. 2024